

**Speak
Up!**

Media for inclusion

GUIDELINES #4

Δημιουργία podcast

Auteurs Mouvement Up (FR)
Mai 2020

Η ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΩΝ ΕΚΠΟΜΩΝ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΚΜΑΘΗΣΗΣ ΓΛΩΣΣΩΝ

Το ραδιόφωνο είναι ένα αναγνωρισμένο και διασκεδαστικό μέσο για την εκμάθηση ξένων γλωσσών. Μέσα από την εμπειρία του ραδιοφώνου, μπορείτε να αναπτύξετε τις τέσσερις βασικές δεξιότητες της εκμάθησης γλωσσών: ακρόαση, κατανόηση προφορικού λόγου, γραφή και ομιλία. Υπό αυτήν την έννοια, το ραδιόφωνο δημιουργεί μια «φούσκα» μάθησης. Το ραδιόφωνο ως εργαλείο μπορεί να προσφέρει υποστήριξη για μάθηση σε όλα τα επίπεδα, από το αρχικό έως τα πιο προχωρημένα. Πράγματι, ανάλογα με τις γλωσσικές δεξιότητες που θέλετε να πετύχετε, μπορείτε να επιλέξετε και να τροποποιήσετε τις ασκήσεις ανάλογα με το επίπεδο της ομάδας σας.

Με το ραδιόφωνο Mouvement Up και σε συνεργασία με τον σύλλογο Bas-Belleville, δοκιμάσαμε τη χρήση του ραδιοφώνου σε μια ομάδα μαθητών εκμάθησης της γαλλικής γλώσσας. Κατά την πρώτη συνάντηση, ζητήσαμε από τους εκπαιδευόμενους να πάρουν συνεντεύξεις μεταξύ τους σε ζεύγη: ο ένας ήταν ο "δημοσιογράφος" και ο άλλος ο "ερωτώμενος". Μόλις προετοιμάστηκαν οι ερωτήσεις και οι απαντήσεις, καταγράψαμε τις συνεντεύξεις και τις ακούσαμε μαζί. Καθώς άκουγαν όλοι τις ηχογραφήσεις, οι καθηγητές μπορούσαν να διορθώσουν τα λάθη των μαθητών και να ελέγξουν ή/και να εισαγάγουν νέο λεξιλόγιο. Σε αυτήν την περίπτωση, μπορούμε να παρατηρήσουμε πολλές θετικές πτυχές στη χρήση του ραδιοφώνου: την παιχνιδιάρικη πλευρά, τη συναρπαστική πλευρά της ηχογράφησης και τη «συνομιλία».

Κατά τη διάρκεια μιας δεύτερης συνάντησης, προτείναμε στους εκπαιδευόμενους να μας πουν μια συνταγή μαγειρικής στο μικρόφωνο, εισάγοντας θορύβους προετοιμασίας (η ηχογράφηση έγινε στη μεγάλη κουζίνα του συλλόγου "Bas-Belleville", που έχει αρκετά σκεύη). Η άσκηση αποσκοπούσε στη διαφοροποίηση του λεξιλογίου, στην εισαγωγή πρακτικών εκφράσεων από το πεδίο της γαστρονομίας (όπως "ψήσιμο" ... "σιγοβράζει" ...), κάνοντας παράλληλα κάτι διασκεδαστικό.

Κατά τη δημιουργία των πρακτικών σας ασκήσεων, το πιο σημαντικό είναι να έχετε κατά νου το επίπεδο των εκπαιδευόμενων καθώς και τις γλωσσικές δεξιότητες που θέλετε να επιτύχετε. Γράψτε μια λίστα με τις δεξιότητες που μπορούν να μας βοηθήσουν σε αυτό το έργο: πώς να συστηθείτε σε κάποιον, πώς να συστήσετε κάποιον άλλο, πώς να μιλήσετε για τη δουλειά σας.¹

¹ <https://www.aefe.fr/rechercher-une-ressource-documentaire/les-six-niveaux-de-competences-en-langues-decrits-dans-le>. Εδώ θα δείτε διάφορα εργαλεία που μπορούν να χρησιμοποιηθούν στο

Στο έργο μας, η ομάδα-στόχος των μαθητών είναι μια ομάδα μεταναστών. Είναι σημαντικό να μην ξεχνάμε τις εμπειρίες της ζωής τους και τον πολιτισμό προέλευσής τους. Το εργαλείο του ραδιοφώνου μπορεί στη συνέχεια να γίνει ένας μοναδικός χώρος για ομιλία και κοινή χρήση για άτομα των οποίων η ζωή έχει ανατραπεί. Το ραδιοφώνο, ένα οικείο μέσο, είναι φτιαγμένο για να λέει ιστορίες και για να μπορούμε να εκφραστούμε μέσα σε ένα καθησυχαστικό "κουκούλι".

Ηχογράφηση, εγγραφή, επεξεργασία: εισαγωγή στις ραδιοφωνικές τεχνικές

Η τεχνική δημιουργία ενός podcast γίνεται σε διάφορα στάδια:

- 1- Εγγραφή
- 2- Μοντάζ
- 3- Εξαγωγή

Εγγραφή

Πάνω απ' όλα, πρέπει να επιλέξετε προσεκτικά τον εξοπλισμό που χρησιμοποιείτε για την εγγραφή. Η επιλογή εξαρτάται από το είδος του podcast που δημιουργείτε, το κοινό-στόχο και την πλατφόρμα ακρόασης. Στην περίπτωση των ραδιοφωνικών εργαστηρίων μας, επιλέξαμε το Rodecaster Pro, το οποίο είναι ένα ολοκληρωμένο στούντιο δημιουργίας podcast. Το RodeCaster Pro σας επιτρέπει να κάνετε εγγραφή σε τέσσερα στάδια ταυτόχρονα. Έχει οκτώ προγραμματιζόμενα pads, κάτι που διευκολύνει να δημιουργείτε άμεσα ηχητικά εφέ και "κουδουνίσματα" για να εμπλουτίσετε το ηχητικό σύμπαν της εκπομπής. Το Rodecaster Pro μπορεί επίσης να συνδεθεί σε ηχεία ώστε να ακούγεται ταυτόχρονα και η ηχογράφηση. Οι ήχοι αποθηκεύονται σε μια κάρτα SD. Το πλεονέκτημα αυτού του τύπου «κινητού» στούντιο είναι ότι συνδυάζει ποιότητα ήχου και κινητικότητα, καθώς είναι πολύ ελαφρύ και εύκολα μεταφερόμενο. Δίνει τη δυνατότητα εγγραφής σε συνθήκες live οπουδήποτε.

Εάν θέλετε να επιλέξετε ακόμα πιο ελαφρύ υλικό, μπορείτε να επιλέξετε μια κάρτα ήχου Steinberg UR22mkII. Η κάρτα ήχου είναι μια διεπαφή ελέγχου του ήχου ως επέκταση του υπολογιστή. Η κύρια λειτουργία της είναι να παράγει και να διαχειρίζεται ήχο. Επειδή η

ραδιόφωνο στο L2 : <https://eduscol.education.fr/numerique/dossier/archives/francais-tice/sites/radio-tv-podcasts>

κάρτα είναι εξωτερική, θα είναι απαραίτητο να τη συνδέσετε σε έναν υπολογιστή που θα είναι το μέσο εγγραφής.

Τέλος, εάν το πρόγραμμα προβλέπει εξωτερικές ηχογραφήσεις, για παράδειγμα, καταγραφή με μικρόφωνο στην πόλη, ήχους περιβάλλοντος, συνεντεύξεις στο δρόμο, θα πρέπει να χρησιμοποιήσετε μια φορητή συσκευή εγγραφής Zoom H4 ή H1.²

Πρακτικές συμβουλές κατά την εγγραφή:

- Επιλέξτε ένα ήσυχο μέρος για την εγγραφή σας: ένα μικρό δωμάτιο ή, εάν είστε έξω, το πιο ήσυχο μέρος και ώρα. Ένας πολύ δυνατός θόρυβος μπορεί να καλύψει τη φωνή σας και έτσι να κάνει τον ήχο να μην ακούγεται.
- Χρησιμοποιήστε σωστά το μικρόφωνό σας: κρατήστε απόσταση τρία δάχτυλα ανάμεσα στο μικρόφωνο και το στόμα σας και να μιλάτε συνεχώς προς το μικρόφωνο.
- Ελέγξτε την ένταση και τη στάθμη καθ' όλη τη διάρκεια της εγγραφής³
- Χρησιμοποιήστε ακουστικά, για τον εαυτό σας και για τους καλεσμένους σας: αυτό θα σας επιτρέψει να ελέγξετε την ηχογράφιση σε όλη τη διάρκεια και να αναδημιουργήσετε την «οικεία» και ιδιαίτερη ατμόσφαιρα ενός ραδιοφωνικού στούντιο.
- Εάν προκύψουν σφάλματα (τεχνικά ή φωνητικά) μην πανικοβληθείτε! Σταματήστε, αναπνεύστε, χαμογελάστε ... και ξεκινήστε ξανά!
- Τέλος, δοκιμάστε όσο το δυνατόν περισσότερο να εγγράψετε το πρόγραμμά σας με χρονική σειρά, χωρίς να "πηδάτε" από το ένα μέρος στο άλλο: αυτό θα διευκολύνει το μοντάζ.
- Μην ξεχνάτε "να ζεσταίνετε" τη φωνή σας, να ελέγχετε την αναπνοή σας και να παραμένετε όσο το δυνατόν πιο στατικοί και ήρεμοι κατά την εγγραφή.

Μοντάζ

Η επεξεργασία ήχου είναι η διαδικασία με την οποία βελτιώνετε το ακουστικό υλικό, του προσδίδετε νόημα, δημιουργείτε καλή ροή μεταξύ των τμημάτων και λειαίνετε τα ηχητικά ελαττώματα. Πρόκειται σε μεγάλο βαθμό για μια αφαιρετική διαδικασία, όπου ραφινάρετε την ακατέργαστη ηχογράφησή σας και αναδιοργανώνετε τα μέρη της για συντακτικούς σκοπούς.

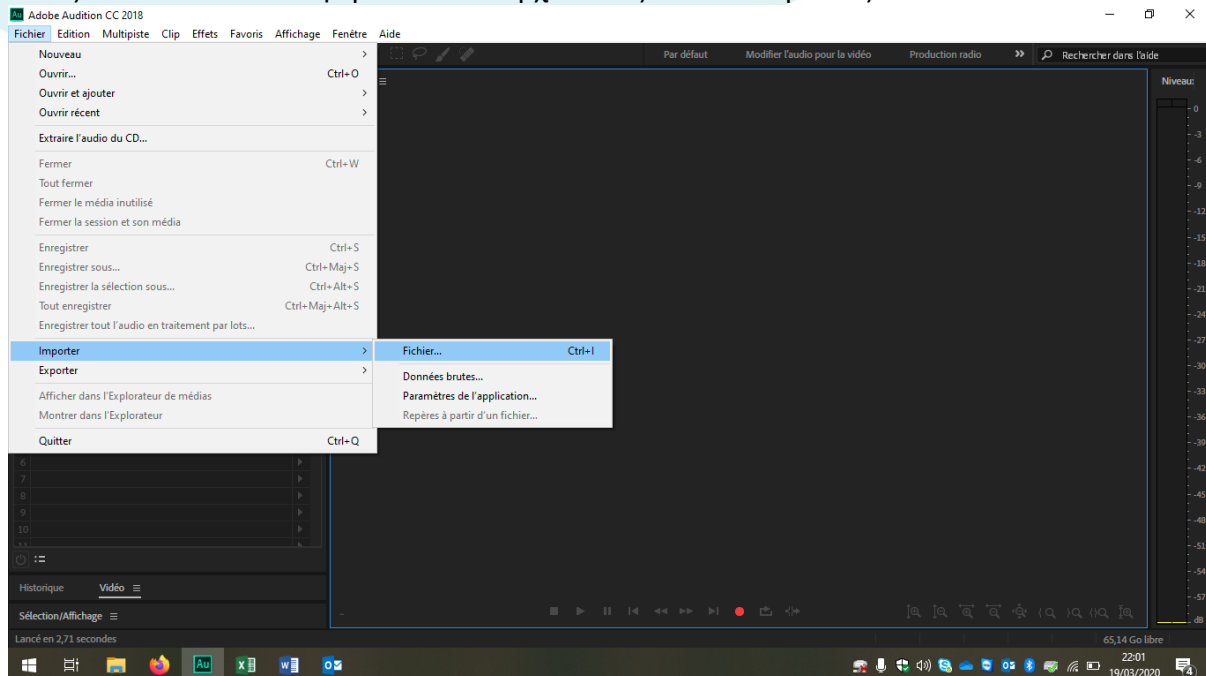
² <https://www.zoom.co.jp/products/field-video-recording/field-recording/h4n-pro>

³ Στάθμη είναι ο όγκος της εισόδου του ήχου ή η δυναμική που πρόκειται να δώσουμε στην ηχογράφιση: όσο υψηλότερη είναι η στάθμη, τόσο καλύτερη ευκρίνεια θα έχουμε (αλλά προσέξτε να μην κορεστεί ο ήχος).

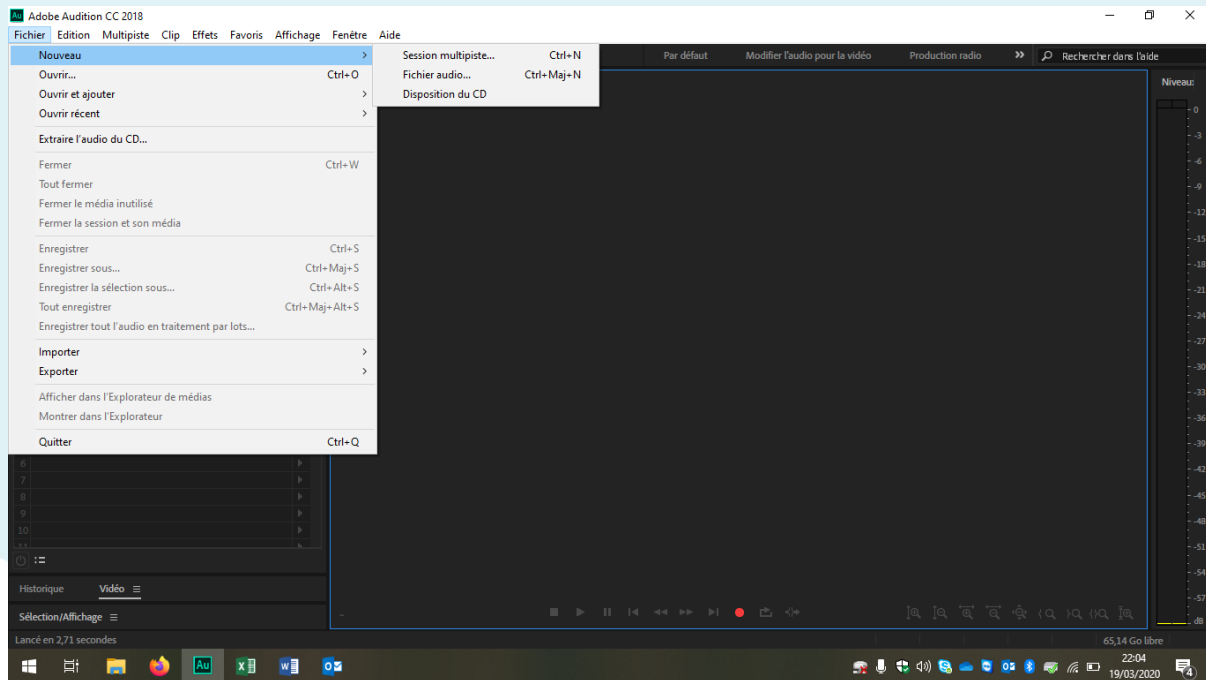
Συνήθως στο μοντάζ παράγετε τα ηχογραφημένα εφέ, τις μεταβάσεις, τη μουσική ή τα τραγούδια που μπορείτε να συμπεριλάβετε στο επεισόδιο σας.

Αφού γράψετε το πρόγραμμά σας, φτάνουμε στο μοντάζ, στη φάση επεξεργασίας. Οι ψηφιακές τεχνολογίες επεξεργασίας ήχου μας έχουν δώσει μια μεγάλη γκάμα λογισμικού μοντάζ. Για τα εργαστήρια ραδιοφώνου, επιλέξαμε το λογισμικό Adobe Audition που ανήκει στη σουίτα της Adobe. Αλλά υπάρχει επίσης πολύ καλό λογισμικό ανοιχτού κώδικα όπως το Audacity ή το Reaper. Ανεξάρτητα από το λογισμικό σας και πριν ξεκινήσετε την επεξεργασία, πρέπει να εισαγάγετε (import) τα αρχεία ήχου που είναι αποθηκευμένα στον υπολογιστή σας. Βεβαιωθείτε ότι έχετε οργανώσει καλά τον φάκελό σας και γνωρίζετε πάντα πού τοποθετείτε τους φακέλους και τα αρχεία σας.

Ανοίξτε το Audition και φέρτε εκεί τα αρχεία σας εκεί επιλέγοντας FILE - IMPORT - FILE ...

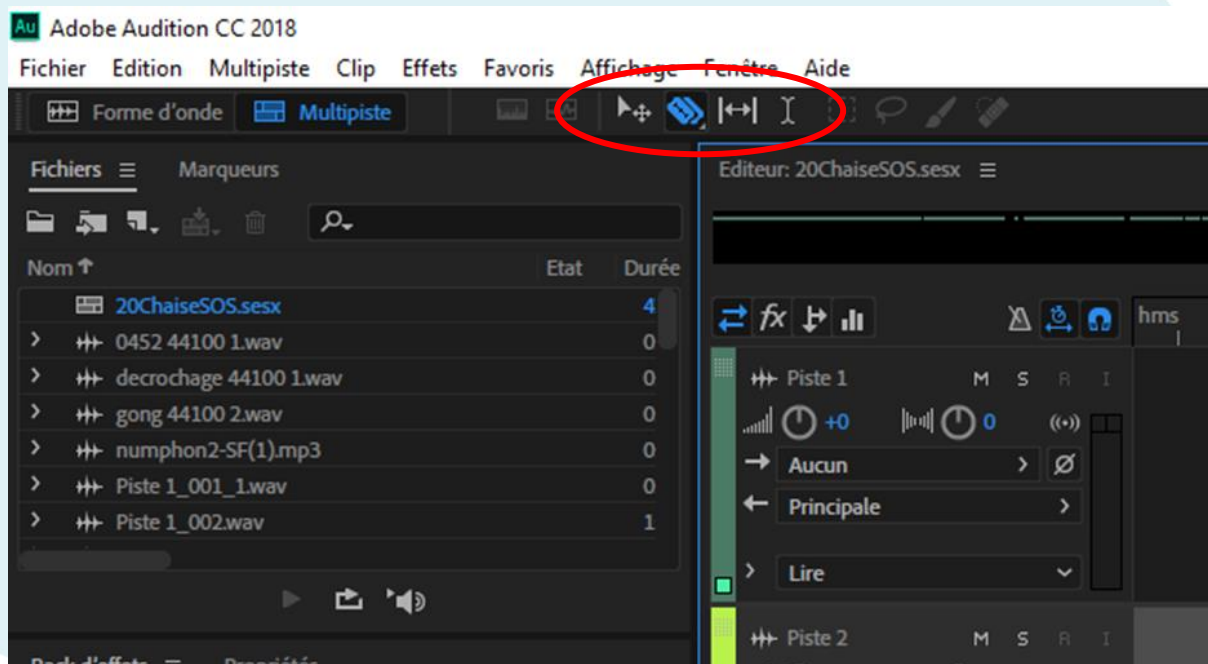
Μετά δημιουργήστε ένα session μέσω του εργαλείου FILE - NEW - MULTIPIST SESSION

Το Audition μας προτείνει ένα πάνελ. Όσον αφορά τη θέση του αρχείου, ακολουθήστε τη διαδρομή που προτείνει το Audition κάνοντας κλικ στην καρτέλα Νέο (New/Nouveau). Το Audition μόλις εγκατασταθεί δημιουργεί ένα φάκελο Adobe - Audition στο "Folder" στον υπολογιστή σας.

Τα πιο συχνά χρησιμοποιούμενα εργαλεία μοντάζ βρίσκονται επάνω αριστερά, στην παλέτα εργαλείων:

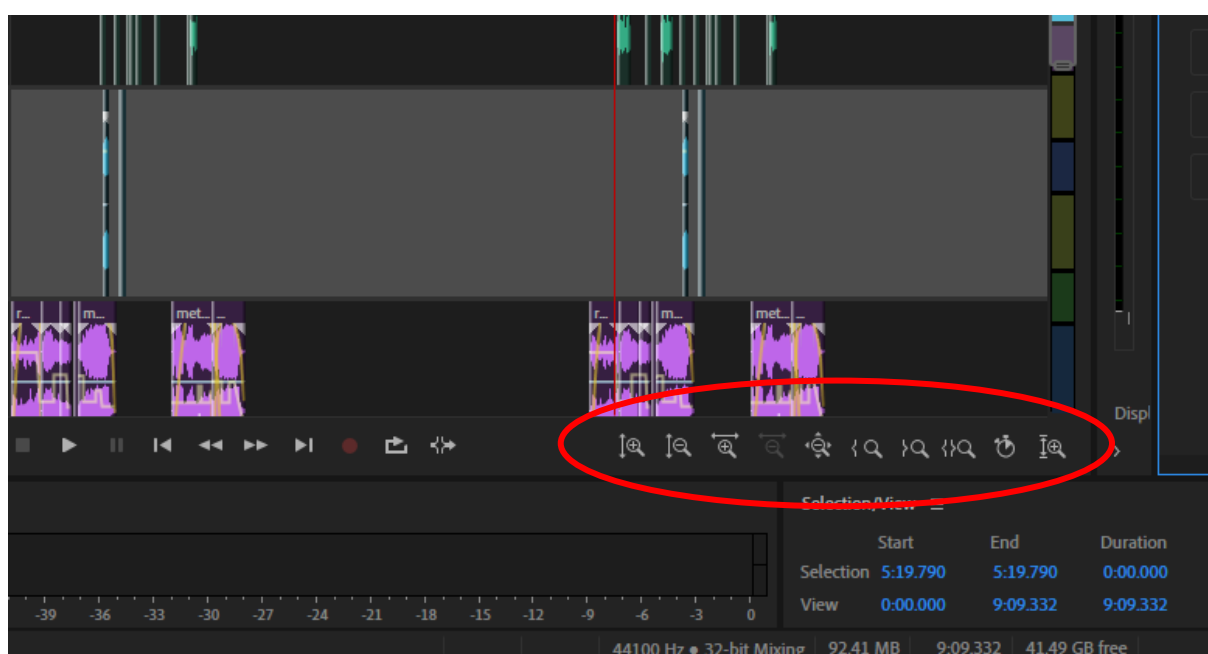
- cut/κόψιμο (συντόμευση R),
- μετατόπιση (συντόμευση V),
- επιλογή χρόνου (T).

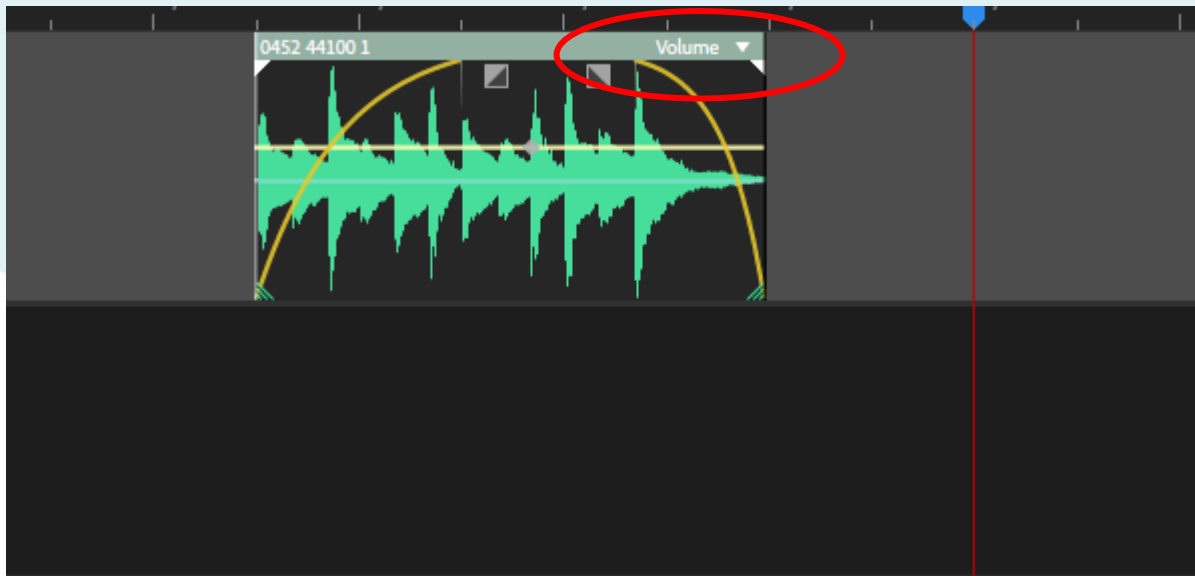
Για να τα χρησιμοποιήσετε, απλώς τοποθετήστε το ποντίκι σας στην παλέτα εργαλείων για να δείτε την ένδειξη του ονόματος κάθε εργαλείου, τη λειτουργία και τη συντόμευσή του.

Με το εργαλείο κοψίματος (R) μπορείτε να κόψετε ένα κλιπ με ακρίβεια τοποθετώντας το δρομέα στο σημείο που θέλετε. Με το εργαλείο βέλους (V) μπορείτε να μετακινήσετε ένα κλιπ στη γραμμή του χρόνου ή προς τα άλλα κομμάτια. Με το εργαλείο χρονικής επιλογής μπορείτε να επιλέξετε ένα σημείο μέσα στο κλιπ για να το αλλάξετε.

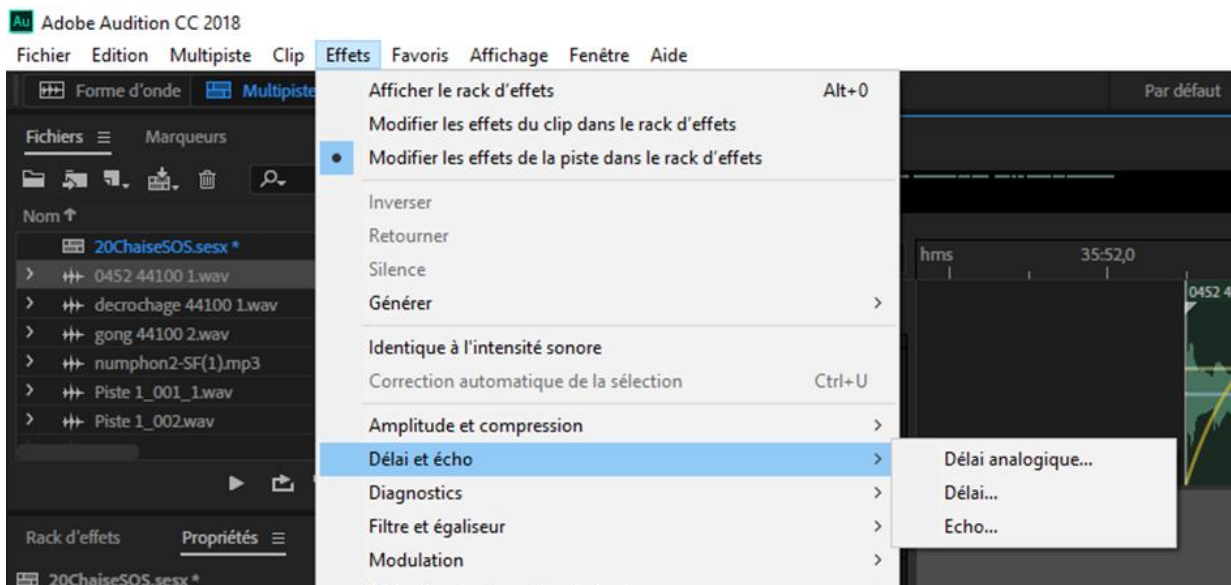
Μπορούμε να κινηθούμε στη γραμμή του χρόνου (timeline) με το εργαλείο μεγεθυντικού φακού για μεγέθυνση ή σμίκρυνση της περιοχής εργασίας μας (συντόμευση στο πληκτρολόγιο + και -) που βρίσκεται σε μια παλέτα στο κάτω αριστερό μέρος της οθόνης.

Μπορείτε να "ξεθωριάσετε" τα σημεία στην εισαγωγή και την εξαγωγή του κλιπ. Αυτό το εφέ κάνει "πιο μαλακό" το κόψιμο και δημιουργεί πιο ομαλές μεταβάσεις από κλιπ σε κλιπ. Στην ακρόαση μπορείτε να δημιουργήσετε αυτήν τη μετάβαση αρκετά εύκολα: απλώς τοποθετήστε το βέλος του προγράμματος περιήγησης στο μικρό γκρι τετραγωνίδιο στο πάνω μέρος του κλιπ μέχρι να "τεντώσει" η κίτρινη καμπύλη σύμφωνα με την επιθυμητή εξασθένιση.

Τα κύρια ηχητικά εφέ βρίσκονται στην καρτέλα EFFECT που προσφέρει μια ευρεία επιλογή για βελτίωση ή/και εμπλουτισμό της επεξεργασίας ήχου:

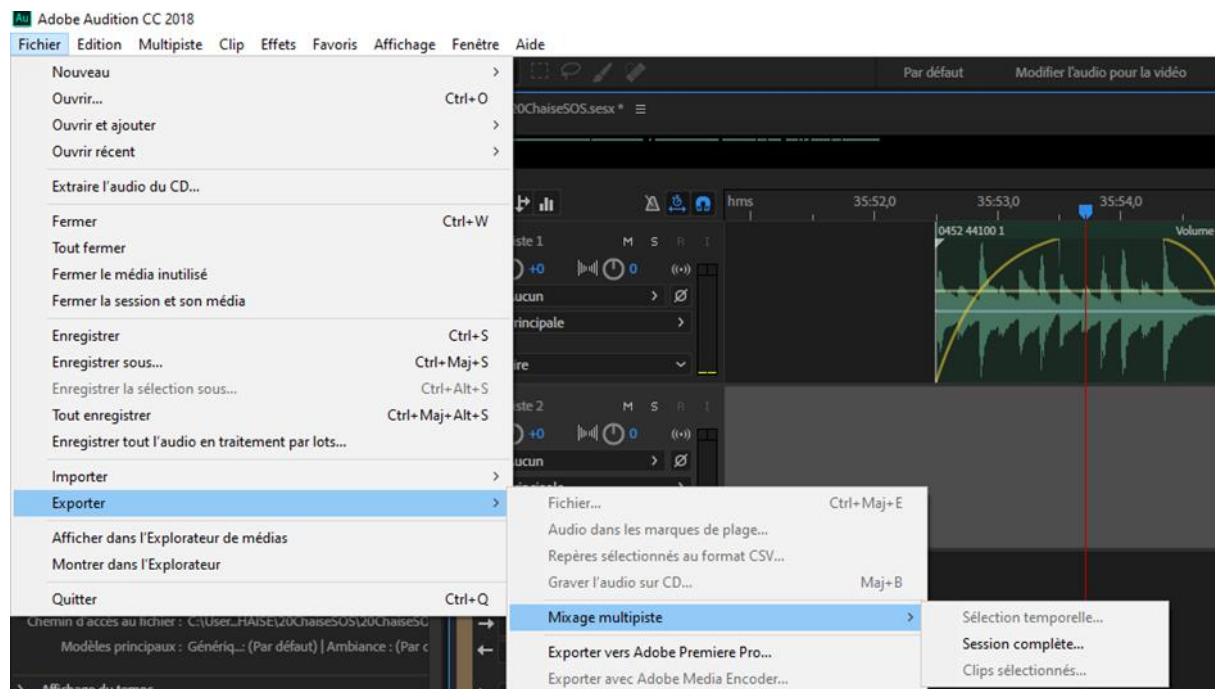
Η μίξη

Στο στάδιο της μίξης μπορείτε να εξισορροπήσετε τα επίπεδα μεταξύ των κομματιών, να πραγματοποιήσετε προσαρμογές του τόνου, να εφαρμόσετε τη δυνατότητα μείωσης θορύβου, ώστε να ελαχιστοποιήσετε ή να εξαλείψετε το θόρυβο στο παρασκήνιο και, τέλος, να προσαρμόσετε ξανά το επεισοδίό σας σε μια ενιαία στερεοφωνική "ταινία" για mastering/κατανομή. Τώρα είναι η ώρα να χρησιμοποιήσετε το εργαλείο εξισορρόπησης (EQ), συμπίεσης και άλλα εργαλεία επεξεργασίας για να "δέσετε" τις συχνότητες ή να γίνετε δημιουργικοί με διάφορα ηχητικά εφέ, εάν είναι απαραίτητο.

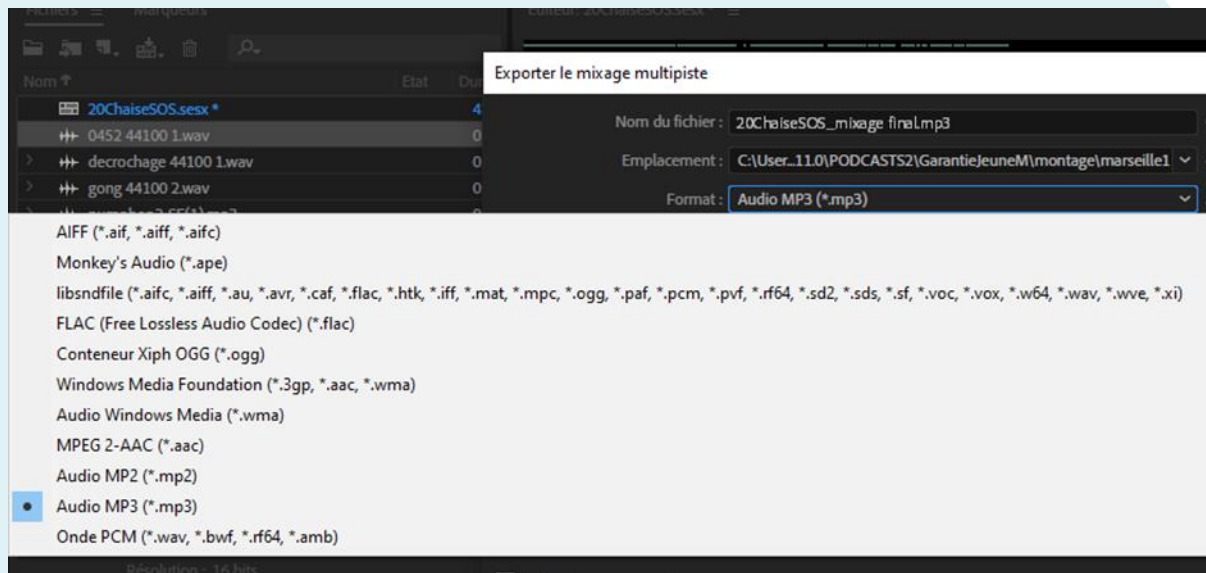
Ολοκλήρωση και εξαγωγή:

Είμαστε στο τέλος της παραγωγής του προγράμματός μας. Το τελευταίο βήμα είναι η οριστικοποίηση-ολοκλήρωση, που είναι απλώς η εξαγωγή της δουλειάς μας ως αυτόνομο αρχείο ήχου.

Στο Audition, η εξαγωγή είναι αρκετά απλή: Πρέπει να επιλέξετε FILE - EXPORT - MULTI-TRACK MIXING - FULL SESSION ή SELECTED CLIPS. Με την επιλογή Ολοκλήρωση, εξάγετε ολόκληρη τη δουλειά ενώ με το Επιλεγμένο Κλιπ, εξάγετε μόνο τα κλιπ που έχετε επιλέξει στη γραμμή του χρόνου (timeline).

Τέλος, επιλέξτε τη μορφή της εξαγωγής: όταν κάνετε κλικ στην εξαγωγή, το Audition ανοίγει ένα μεγάλο πλαίσιο για την επιλογή της μορφής που θέλετε.

Οι τρεις πιο χρησιμοποιούμενες μορφές - και οι πιο ενδιαφέρουσες - είναι MP3, AIFF και PCM ή .wav (ακρωνύμιο για μορφή αρχείου ήχου Waveform). Η επιλογή της μορφής του αρχείου εξαρτάται από την τελική χρήση του αρχείου σας. Οι μορφές AIFF -που δημιουργείται αυτόματα από τα Mac / Apple- και .wav είναι υψηλής ποιότητας, επομένως το σχετικό αρχείο είναι αρκετά βαρύ. Πρόκειται για τις μορφές αναφοράς της βιομηχανίας παραγωγής μουσικής και βίντεο. Το MP3 αντίθετα είναι μια μορφή όπου έχουμε απώλεια κάποιων δεδομένων - επομένως γίνεται συμπίεση δεδομένων, με αποτέλεσμα ένα ποιοτικά λιγότερο λεπτομερές αρχείο, αλλά λιγότερο βαρύ. Επομένως η μορφή mp3 είναι προτιμότερη σε περίπτωση που το πρόγραμμά σας θα αναρτηθεί σε έναν ιστότοπο ή σε έναν κεντρικό υπολογιστή όπως το Soundcloud ή το Mixcloud.

Agenda type d'un atelier

1er Jour : découverte de l'univers radiophonique	
En faisant débiter les ateliers par des temps d'échange, les intervenants font parler les stagiaires de leurs propres pratiques médiatiques, et en particulier leur rapport au média radio.	
Matinée	
20 min	Présentation des participants et du projet
20 min	Discussion collective autour des médias : Exercice du nuage de mots
50 min	Création collective d'une Mappemonde de la radio grâce aux habitudes d'écoute des participants
PAUSE	
45 min	Icebreaker : Entretiens croisés entre participants
45 min	Quizz sur l'univers de la radio et du journalisme
Après-Midi	
45 min	Prise en main du matériel radio
45 min	Voix, diction et articulation
PAUSE	
30 min	Ecoute active de podcasts
1h	Comment créer un podcast : élaboration du conducteur et choix des thématiques abordées

2ème jour : Création pas à pas d'un podcast

Le 2e temps de l'atelier, déjà entamé en fin de première journée, consiste à mettre les stagiaires en position de créateur de contenu radiophonique.

Matinée

30 min	Icebreaker : création d'un générique
--------	--------------------------------------

1h	Initiation au montage sonore
----	------------------------------

PAUSE

1h30	Outils et méthodes de l'écriture radiophonique et de la démarche journalistique de recherche d'information
------	--

Après-Midi

3h	Écriture du script de l'émission
----	----------------------------------

3ème jour : Enregistrement du podcast

Lors de cette journée, les participants sont mis dans la peau d'animateur ou de technicien radio et enregistrent, dans les conditions du direct, leur podcast.

Matinée

15 min	Activités de relaxation
--------	-------------------------

1h15	Écriture du script de l'émission
------	----------------------------------

PAUSE

1h30	Exercice d'appropriation du texte et technique d'animation radio
------	--

Après-Midi

2h30	Enregistrement du podcast
------	---------------------------

30 min	Feedback et bilan de l'action
--------	-------------------------------

Πηγές

« La guerre des ondes : l'histoire de la radio pendant la seconde guerre mondiale » conférence public à Flagey le 31 mars 2015 par RTBF, avec Pascal Tison, Chantal Kesteloot et Céline Rase : https://www.rtbf.be/lapremiere/article/detail_la-guerre-des-ondes-l-histoire-de-la-radio-pendant-la-seconde-guerre-mondiale?id=9190068

Kouchner, Jean. Les radios de proximité - Mode d'emploi. Victoires, 01-06-2006. 184 p.

Cavelier, Pascal / Morel-Maroger, Olivier. La radio. Presses Universitaires de France, 01-11-2005. 127 p. ; 18 cm.

Mathé, Michel. La radio. Milan, 1995. 63 p.; 18 cm.

